

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1
Titlul proiectului de act normativ:

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ
pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare

Secțiunea a 2-a
Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Potrivit Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, sunt încadrate în condiții deosebite locurile de muncă stabilite în baza criteriilor și metodologiei prevăzute de legislația în vigoare la data încadrării acestora.

(¹) *Avizele de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, al căror termen de valabilitate este data de 31 decembrie 2018, se mențin până la data de 1 septembrie 2021, dată până la care angajatorii au obligația de a normaliza condițiile de muncă.*

(²) *Perioada cuprinsă între data de 31 decembrie 2018 și data de 1 septembrie 2021 constituie stagiu de cotizare în condiții deosebite de muncă, pentru care angajatorii datorează contribuția de 4% potrivit prevederilor art. 138 lit. b) din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.*

În baza OUG nr. 8/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, termenul de intrarea în vigoare a Legii nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii, cu modificările și completările ulterioare, a fost prorogat la data de 1 septembrie 2023.

Potrivit Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare **pensia anticipată** se cuvine, cu cel mult 5 ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare, persoanelor care au realizat un stagiu de cotizare cu cel puțin 8 ani mai mare decât stagiu complet de cotizare prevăzut de prezenta lege.

Pensia anticipată parțială se cuvine, cu cel mult 5 ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare, persoanelor care au realizat stagiu complet de cotizare, precum și celor care au depășit stagiu complet de cotizare cu până la 8 ani.

Pensionarii beneficiari ai unei pensii anticipate sau ai unei pensii anticipate parțiale **pot cumula pensia cu venituri realizate din activități dependente**, astfel cum sunt reglementate de Codul fiscal, indiferent de nivelul acestora, cu excepția celor realizate de persoanele care desfășoară activități pe bază de contract individual de muncă; funcționarilor publici; persoanelor care își desfășoară activitatea în funcții elective sau care sunt numite în cadrul autorității executive, legislative ori judecătorești, pe durata mandatului, precum și membrii cooperatori dintr-o organizație a cooperației meșteșugărești, ale căror drepturi și obligații sunt asimilate, în condițiile prezentei legi, cu salariile.

În prezent, potrivit prevederilor art. 58 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, persoanele care au realizat un stagiu de cotizare în condiții de handicap preexistent calitatea de asigurat beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare prevăzute în anexa nr. 5, în funcție de gradul de handicap, după cum urmează:

a) cu 15 ani, în situația asiguraților cu handicap grav, dacă au realizat, în condițiile handicapului preexistent calitatea de asigurat, cel puțin o treime din stagiu complet de cotizare;

- b) cu 10 ani, în situația asiguraților cu handicap accentuat, dacă au realizat, în condițiile handicapului preexistent calității de asigurat, cel puțin două treimi din stagiul complet de cotizare;
- c) cu 10 ani, în situația asiguraților cu handicap mediu, dacă au realizat, în condițiile handicapului preexistent calității de asigurat, stagiul complet de cotizare.

Prin Decizia nr. 632/2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 58 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, Curtea Constituțională constată că sintagma "preexistent calității de asigurat" cuprinsă în art. 58 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice este neconstituțională.

Având în vedere dispozițiile art. 147 alin. (4) din Constituție, potrivit cărora deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii dispozițiile art. 58 din Legea nr. 263/2010 vor fi interpretate în sensul că beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare și a stagilor de cotizare toate persoanele care au realizat un stagiul de cotizare în condiții de handicap, indiferent de momentul dobândirii calității de asigurat. La verificarea îndeplinirii condiției realizării stagiului complet de cotizare, vor fi luate în calcul doar stagii realizate după data dobândirii handicapului, nu și stagii realizate anterior datei dobândirii handicapului.

Având în vedere necesitatea îmbunătățirii protecției sociale pentru pensionarii sistemului public, și în principal pentru beneficiarii de drepturi de pensie anticipată parțială sau anticipată, stabilite conform Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare;

Luând în considerare necesitatea stimulării rămânerii în activitate a persoanelor care au împlinit vârsta standard de pensionare și doresc să rămână în activitate după data îndeplinirii condițiilor de vârstă standard și stagiul minim de cotizare pentru deschiderea unui drept de pensie pentru limită de vîrstă;

Se impune modificarea cadrului legal existent cu reglementări legislative menite să permită cumulul pensiei anticipate sau anticipate parțiale cu venituri realizate din activități profesionale desfășurate în mediul privat.

Totodată se propun modificări legislative menite să motiveze persoanele care au împlinit vârsta standard de pensionare, să își prelungească viața activă și să realizeze perioade de contribuții mai mari care influențează quantumul pensiei;

De asemenea luând în considerare obligativitatea legiuitorului de a pune de acord dispozițiile de lege constatață ca fiind neconstituționale cu dispozițiile Constituției, prezentul proiect de act normativ propune conformarea legislației actuale cu Decizia Curții Constituționale a României nr. 632 din 09.10.2018 prin care se constată că sintagma „preexistent calității de asigurat” din cuprinsul art. 58 din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, a fost declarată neconstituțională;

Soluțiile legislative propuse au drept scop preîntâmpinarea efectelor negative generate de interpretări neunitare în ceea ce privește stabilirea stagiului de cotizare, în raport de gradul de handicap, la stabilirea pensiei pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei standard de pensionare;

Având în vedere necesitatea elaborării unui cadru legal echitabil, imparțial și eficient în ceea ce privește respectarea drepturilor constituționale modificările legislative propuse vizează art. 29, art. 58, art. 76, art. 114 alin. (1), lit. b), art. 118 se completează cu o nouă literă, lit. f).

2. Schimbări preconizate

Având în vedere obligația angajatorilor care dețin avize de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite de a elabora planul de prevenire și protecție corespunzător locurilor de muncă încadrate în condiții deosebite, care să asigure îmbunătățirea nivelului securității și al protecției sănătății lucrătorilor astfel încât, locurile de muncă să se încadreze în condiții normale,

Ținând seama de controale efectuate la nivelul Inspecției Muncii, în urma cărora s-a constatat că, în prezent, angajatorii sunt în curs de realizare a programelor de normalizare a condițiilor de muncă,

Luând în considerare solicitările partenerilor sociali, lipsa cadrului juridic afectează un număr considerabil de

lucrători încadrați în condiții deosebite;

Pornind de la situația prorogării termenului de intrare în vigoare a Legii nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii, cu modificările și completările ulterioare, la data de 1 septembrie 2023;

Se propune ca, avizele de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, al căror termen de valabilitate este data de 31 decembrie 2018, se mențin până la data de 1 septembrie 2023, dată până la care angajatorii au obligația de a normaliza condițiile de muncă.

Perioada cuprinsă între data de 31 decembrie 2018 și data de 1 septembrie 2023 constituie stagiu de cotizare în condiții deosebite de muncă, pentru care angajatorii datorează contribuția de 4% potrivit prevederilor art. 138 lit. b) din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere necesitatea îmbunătățirii protecției sociale pentru pensionarii sistemului public, și în principal pentru beneficiarii de drepturi de pensie anticipată parțială sau anticipată, stabilite conform Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare;

Luând în considerare necesitatea stimulării rămânerii în activitate a persoanelor care au împlinit vîrstă standard de pensionare și doresc să rămână în activitate după data îndeplinirii condițiilor de vîrstă standard și stagiu minim de cotizare pentru deschiderea unui drept de pensie pentru limită de vîrstă;

Se impune modificarea cadrului legal existent cu reglementări legislative menite să permită cumulul pensiei anticipate sau anticipate parțiale cu venituri realizate din activități profesionale desfășurate în mediul privat.

Totodată se propun modificări legislative menite să motiveze persoanele care au împlinit vîrstă standard de pensionare, să își prelungească viața activă și să realizeze perioade de contribuții mai mari care influențează quantumul pensiei;

Astfel se propune ca pentru asigurații care au realizat stagiu minim de cotizare și care contribuie la sistemul public de pensii după împlinirea vîrstei standard de pensionare prevăzută în anexa nr. 5, punctajul lunar realizat în perioada respectivă se majorează cu 50%.”

De asemenea luând în considerare obligativitatea legiuitorului de a pune de acord dispozițiile de lege constatație ca fiind neconstituționale cu dispozițiile Constituției, prezentul proiect de act normativ propune conformarea legislației actuale cu Decizia Curții Constituționale a României nr. 632 din 09.10.2018 prin care se constată că sintagma „preexistent calității de asigurat” din cuprinsul art. 58 din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, a fost declarată neconstituțională;

Soluțiile legislative propuse au drept scop preîntâmpinarea efectelor negative generate de interpretări neunitare în ceea ce privește stabilirea stagiu de cotizare, în raport de gradul de handicap, la stabilirea pensiei pentru limită de vîrstă cu reducerea vîrstei standard de pensionare;

Având în vedere necesitatea elaborării unui cadru legal echitabil, imparțial și eficient în ceea ce privește respectarea drepturilor constituționale modificările legislative propuse vizează art. 29, art. 58, art. 76, art. 114 alin. (1), lit. b), art. 118 se completează cu o nouă literă, lit. f).

În considerarea faptului că aceste aspecte vizează interesul general public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, impunând adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență,

3.Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic: Nu este cazul
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat: Nu este cazul
2. Impactul asupra mediului de afaceri: Nu este cazul.
2 ¹ Impactul asupra sarcinilor administrative: Nu este cazul
2 ² Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii: Nu este cazul
3. Impactul social: Prezentul proiect de act normativ are ca scop necesitatea stimulării rămânerii în activitate a persoanelor care au împlinit vîrstă standard de pensionare și care doresc să rămână în activitate după data îndeplinirii condițiilor de vîrstă standard și stagiu minim de cotizare pentru deschiderea unui drept de pensie pentru limită de vîrstă ; Se are în vedere adoptarea unor măsuri legislativ: <ul style="list-style-type: none">- pentru motivarea persoanelor care au împlinit vîrstă standard de pensionare, de a-și prelungi viața activă și de a realiza perioade de contribuții mai mari care influențează quantumul pensiei;- prin care angajatorii ai căror salariați își desfășoară activitatea în condiții deosebite de muncă, să dispună de timp și fonduri pentru definitivarea programelor de normalizare a condițiilor de muncă, fără sistarea activității;
4. Impactul asupra mediului: Nu este cazul
5. Alte informații:

Secțiunea a 4-a

Impactul finanțier asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Indicatori 1	Anul curent 2	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani 7
		3	4	5	6	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit a) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal						

(ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii					
3. Impact finanțiar, plus/minus, din care: a) buget de stat					
b) bugete locale					
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare					
7. Alte informații					

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: Nu este cazul. b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții: Nu este cazul.
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice a) impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii; Nu este cazul. b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante. Nu este cazul.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare: Nu este cazul.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare: Nu este cazul
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene: Nu este cazul
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente, făcându-se referire la un anume acord, o anume rezoluție sau recomandare internațională ori la alt document al unei organizații internaționale: Nu este cazul
6. Alte informații: Nu este cazul

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte
--

organisme implicate:

Nu este cazul.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ: Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor associative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Nu este cazul

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente
Proiectul de act normativ nu face obiectul unor asemenea dezbateri: Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ și Consiliului Economic și Social.

6. Alte informații:

Nu este cazul.

Sectiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

1. Alte informații

Nu este cazul.

Sectiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente:

Nu este cazul.

2. Alte informații.

Nu este cazul

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborată prezenta Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare

MINISTRUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

Raluca TURCAN

AVIZAM:

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII

Ioana MIHĂILĂ

**PREȘEDINTELE
COMISIEI NAȚIONALE PENTRU
CONTROLUL ACTIVITĂȚILOR NUCLEARE**

Cantemir Marian CIUREA-ERCĂU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Bogdan Lucian AURESCU

MINISTRUL FINANȚELOR interimar
Prim – ministru

FLORIN-VASILE CÎȚU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Stelian-Cristian ION